

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 82.

Z KRAKOWA DNIA 12 PAZDZIERNIKA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 4 Października.

Wypis z Rozkazów dziennych do wojska Polskiego Jego Cesarzewicowskiej Mości W. X. Konstantego.

— Dnia 29 Września 1817. —

Za Najwyższym Rozkazem.

Otrzymują żądane dymisyje dla interesów familiynych.

W gwardyi: Z szwadronów Ulanów, Kapitan Alexander Xże Radziwiłł, i podporucznik Michał Czacki.

Dla słabości zdrowia.

Z tychże szwadronów, Podchorąży Edmund Rosciszewski, w stopniu podporucznika z linii.

Dla interesów familiynych.

W piechocie: Przykommenderowany do pułku 6go liniowego, Major Józef Rusiecki.

Dla słabości zdrowia.

W jeździe: Z pułku 4go Ulanów, Major Wincenty Radziwiński, w stopniu podpułkownika, i porucznik Wincenty Smolski, w stopniu Kapitana, oba z pozwoleniem odzienia mundur.

— Dnia 30 Września 1817. —

Za Najwyższym Rozkazem.

Przeznaczeni zostają.

W gwardyi: Jenerał Brygady Sierański, na Dowódcę pułku grenadyerów gwardyi Królewsko-Polskiej. — Jenerał Brygady Kurnatowski, na Dowódcę pułku strzelców konnych gwardyi Królewsko-Polskiej.

W imie'niu Najjaśniejszego

ALEXANDRA I.

Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu

W dopełnieniu art. 122 Ustawy Konstytucyney w zamiarze wskazania drogi, jaką Urzędnicy Sądowi i Administracyjni starać się mają o dozwolenie, aby mogli być wybranemi na członków Izby Poselskiej, na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw wewnętrznych i Policyi, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Wszyscy Urzędnicy tak Sądowi jak Administracyjni chcący starać się

o wybor na członków Izby Poselskiej, powinni udawać się z prośbami naprzód do Prezesów tej Magistratury, w której, lub pod której bezpośrednim dozorem zostają.

Art. 2. Do prośb tych, w których wyrazić należy, w jakim Powiecie? lub Okręgu Gminnym? są zamieszkałi i w księgę Obywatelską w pisani, dołączyć powinni dowody, iż dopełnili warunków art. 121 Ustawy Konstytucyjney i art. 10 Statutu Organicznego o reprezentacyi narodowej przepisanych.

Art. 3. Prezes odebraną i popartą powyższym sposobem prośbę, przedstawi wraz z opinią Komisyyi Rządowej, do której wydziału Urzędnik starający się o dozwoleńie, należy.

Art. 4. Sędziowie Najwyższej Instancyi, Prezesi Magistratur Woiewódzkich i wszelkich innych, Sędziowie Appellacyjni, Prokurator Jeneralny i Prokuratorowie Zastępcy przy Sądzie Appellacyjnym, udawać się mogą z prośbami swemi bezpośrednio do właściwey Komisyyi Rządowej, są jednak obowiązani złożyć dowody art. 2 niniejszego Postanowienia przepisane.

Art. 5. Każda z Komisyyi Rządowych uznawszy dowody za dostateczne, przedstawi Nam żądanie Urzędnika do decyzyi, dołączy oraz opinią swą za, lub przeciw dozwoleńiu.

Art. 6. Prośby członków Prokuratoryyi Jeneralney przedstawiać Nam będzie bezpośrednio w powyżej przepisany sposób, Nadzwyczajny Radca Stanu Prokurator Jeneralny.

Art. 7. Członki Rady Stanu bezpośrednio do Nas udawać się mogą składając dowody artykułem 2 przepisane.

Art. 8. Jeżeli na przedstawione sobie powyższym sposobem prośby przychyliemy się do wydania żadanego dozwoleńia, na ten czas wygotowane w formie urzędowej przesłane zostanie Komisyyi Rządowej Spraw wewnętrznych i Policyyi dla wręczenia go przez Komisyyią Woiewódzką Marszałkowi właściwego Seymiku lub zgromadzenia Gminnego. Urzędnik zaś żądający dozwoleńia, przez właściwą Komisyyią Rządową, lub bezpośrednio uwiadomionym o tem zostanie. Podobnież doniesiono mu bydź powinno na przypadek, jeżeli dozwoleńie będzie odmowione.

Art. 9. Woyskowi po uzyskaniu powyżej rzeczonych pozwoleń udawać się powinni drogą zwyczajną do Naczelnego Wodza.

Ogłoszenie i dopeńnienie niniejszego Postanowienia Komisyyiom Rządowym, w czem do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjney d. 30 Września 1817 r.

(podp.) *Zaiączek.*

Minis: Spraw Wew: Radca Sekre: Stanu
i Policyyi   Jenerał Brygady:

(podp:) T. Mostowski.   (pod.) Kossecki.

Z Radzyna d. 26 Września.

Dnia wczorayszego o godzinie osmy wieczorem JO. X. Adam Czartoryski Senator Woiewoda w przytomności familii po odbytem Akcie Cywilnym, zawarł ślub religijny z JO. X. Kieżniczka Anną cerką s p. JO. X. Alexandra Sapiehy i JO. X. Kieżney z Hrabow Zamoyskich Sapiehy. Dawał ślub W. J. Xiadz Duczyniński Kanonik i Proboszcz mieyscowy.

Z Włoch d. 20 Września,
Podług doniesień z Florencyyi w mocy

a d. 17 na 18 b. m. przybył tam Xże Carignan, narzeczony J. Cesarzewicowskiej Mci Maryi Teresy, córki J. Cesarzewicowskiej Mci Wielkiego Xcia Toskańskiego, i wysiadł do przygotowanego dla siebie mieszkania w starym zamku. Zasłużenie ma w krótkce nastąpić.

Ces. Austriacki Ambassador przy S. Stolicy, Xże Kaunitz powrócił d. 8 z. m. z Liworna do Rzymu. Margr. Mariałva, pojechał z tej stolicy w towarzystwie Portugalskiego Posta przy Stolicy S. Komandora Pinto do Neapolu. — D. 17 przejechali przez Rzym, z Neapolu Posel Hiszpański przy Dworze Austriackim, Don Cevallos, a Posel Francuzki przy Dworze Neapolitańskim, Hr. Narbonne, z Paryża do Neapolu. — Nadzwyczajny Niderlandski Posel w Rzymie, P. Reinhold, stawił d. 16 przed Oycem S. Posta Niderlandzkiego przy Sejmie Niemieckim, Barona Gagern, który dla ciekawości przedsięwziął tego lata do Włoch podróż.

Podług listow z Modeny Xże tamtejszy nie tylko przywrócił klasztor Dominikanow, ale nadto oddał ich zarządzaniu tamtejszy farny zamkowy kościół. Na końcu roku zeszłego przywrócił także rzeczony Xiże klasztor Dominikanek dla edukacyi dziewcząt.

Hr. St. Leu (Ludwik Bonaparte) bawi teraz w Bononii.

W Parmie w obecności Xiężny postawiony został w pałacu Colorna wielki posąg zgody przez Canova zrobiony.

Gdy podług doniesień od brzegow Afrykańskich okręty Włoskie bawiące się połowem korałi, pomimo zakazu utrzymywały związki z Algierskiem Miastem

Bona, gdzie codziennie na zaraźliwą chorobę po 60 ludzi umiera, przeto w Trapanii w Sycylii odbywać muszą najściślej kwarantannę. Kray Tunetański przez dobre rozporządzenia Deja nie podlega dotąd powyższej chorobie.

Kopania w Pompei wypadły teraz efitujące w bronzowe pomniki, które maiecy więcey w dobrym zaoydują się stanie. Zaoydują się pomiędzy niemi bardzo piękny stojący Apollo i popiersie kobiety, które znawcy po ozdobach sądzą być Dianny. — Za starannością i kosztem Króla Neapolitańskiego gorące źródła w Pozuelli, która dawniey na wiele chorob zbawiennemi były kąpielami, urządzone znowu na kąpiele zostały.

Przeszły Neapolitański Minister policyi Xże Canosa, trudni się teraz, podług gazety Neapolitańskiej, wyjaśnieniem pytania: „Dla czego szlachta w ostatnich czasach tronow nie wspierała?„ Dzieło jego jeżeli bezstronnie będzie napisane wzbudzi powszechną ciekawość.

Przejazd podróżnych z Włoch, a mianowicie Anglikow, zwłaszcza do Szwajcaryi jest w tym miesiącu największy. Na końcu Października będą znowu z Alp powracać.

W kraiu Medyolańskim zaczenaią rozkrzewiać herbatę.

W prowincyi Principato Ultra (w królestwie Neapolitańskim) podczas czyścienia Nieba, gdy właśnie praczki przy studni prały bieliznę, spuściła się nad studnię kulasta chmura, wyciągnęła z niej wszystką wodę, zabrała z sobą bieliznę, i w godzinę potem spuściła ją po części podziurawioną i popaloną (?) na to samo miejsce. Mieyscowy Pleban zaledwo

mogł ludzi uspokoić, że to było zdarzenie natury, to jest gatunek wichru.

Jezuici za przywróceniem swoim starali się przez Szwajcaryją zbliżyć do Niemiec. Usiłowali najpierw osiąść w Soloturnie; lecz seym tamtejszego kantonu odrzucił znaczną większość ich przywrócenie. Seym ligi odrzucił podobnież żądanie Ojca S. względem przywrócenia epactwa w St. Galen, ponieważ dobra tego epactwa stały się w czasie rewolucyi własnością różnych kantonów.

Koszta na zrobienie gościńca przez Gryzonią i Tessin do Włoch podane są 1,200,000 f. Gościńiec ten dla związków handlowych między Niemcami, Szwajcaryją i Włochami „bardzo będzie dogudnym.

Osada w Medyiblanie powiększoną została kilku batalionami powracającego z Neapolu Austriackiego woyska. Żołnierze stoją w koszarach, a officerowie płacą mieszkania u obywateli.

Z Londynu d. 23 Września.

(Z Gazety Hamburgskiej.)

Nigdy jeszcze bezbożniejszy i bezwstydniejszy na świecie nie było fabryki na pisma stanu nad tę, z której gazeta Morning-Chronicle od niejakiego czasu różnemi kłamstwami oszukuje łatwowierną publiczność. Z tego rodzaju pism umieściła niedawno list Papieża Piusa VII do jego syna Alexandra, Cesarza Rossyjskiego, w którym między innemi (wyrażono jest: "Z odległej skały, na którą Napoleon zewieczony został, Niebo przesła aż do Nas skargę względem jego cierpień, w cięlu zapewne, aby w jego osobie spełniły się słowa Proroka, który mówi: "Ci, których przesładowałem

zlitowali się nad moją nędzą i oświadczyli się za mną." Wzruszonymi zostaliśmy opowiadaniem przykrości i udręczeń, które dotąd cierpi, i jako Głowa Kościoła protestujemy się przeciw ztemu się z nim obchodzeniu, i oświadczamy, iż postanowienie Dworu Londyńskiego względem uwięzienia Napoleona, jako zadana Religii zniewagę uważamy; ponieważ ta Religia nakazuje uszanowanie względem Meczarów ziemskich, iako od Boga pochodzących, który podług niedościgłych wyroków swoich, następstwo panujących pokoleń wed- upodobania zmienia i nowe poddanym nadaje dynastye. Jeżeli przeciw naszemu oczekiwaniu, zasady fałszywej polityki przeważą Ducha Świętej naszej Religii i prawa, które za Napoleonem przywodziśmy; jeżeli nie będzie mu wyznaczone miejsce i zapewnione stosownie do jego stopnia, na który wyniesiony został, z u m się obchodzenie, tedy oświadczamy, że na owczas zniewolonemi zostaniem i zerwać związki, które Nas z Wami łączą, i prosić będziemy Boga, aby Serce Wasze zmiękcył i napętnił go sprawiedliwością. Prosimy Was oraz z wylaniem serca naszego, które niechay przeniknie Duszę waszą, o przyjęcia Apostolskiego naszego w duchu zgody Błogostawieństwa. — W pałacu Kwirinalnym d. 13 Marca 1817. — Za słuszną poczytuemy rzecz ostrzed publiczność przeciw podobnem zmyślonem dyplomatycznem pismem, które żadney cechy urzędowości nie ma.

— D. 26 —

Królewicz Xże Gloucestru udał się d. 7 na fregacie Tygrys na wyspy Gwernsey i Jersey, obeyrzał piękne ich okol-

...ziadł obiad u Gubernatora i 19 stam-
ład odpłynął. — Hr. Talbot wykonał na
radysej radzie przysięgę jako Lord Namie-
stnik Irlandyi.

Przybył tu Hiszpański Ambassador
Xte. San Carlos, a Foseł Pruski Baron
Humboldt w krótcie tu przybędzie.

Mowią, iż Wielki Xte Rossyyski
Michał ziedzie do Anglii i przepędzi część
zimy w Londynie.

Xte Mejent przybiera teraz kilku of-
ficerow merskich na swoich adjutantow,
co jest nowym zaszczytem dla siły mor-
skiej.

Tęgo roczni urodzay żyta w Anglii
nie odpowiedział wcale oczekiwaniom,
podniosła się znowu cena zboża, a o-
sobliwie pszenicy. Ameryka dostarczyła
nam w tym roku 3 mill. funtow maki.

Kapitan Edward okrętu Dorach, który
powrócił przeszłego wtorku z Beugalu,
wczasie pobytu swego na wyspie S. He-
leny w prowadzony był do Bonapartego
i dwie godziny przepędził z nim w izbie
billardowej, gdzie większą część czasu
sam w billard grając ma przepędzić. Bo-
naparte był w dobrem humorze i wypił z
nim wina kieliszek. Zawsze jeszcze mie-
szka w Longwood, i przywiezione z An-
glii drzewo na dom dla niego, obrocone
zostało na galerię. Biega tu znowu
zmyślona z nim rozmowa, w której po-
parte jest przez niego twierdzenie w pi-
śmie Roberta Wilson o potędze Rossyi.

Na pytanie: czyli nie jest Európy in-
teressem poskromienie rozboju korsarskich
okrętow rokoszanow południowey Ame-
ryki, do czego wzywa ją Hiszpania? Od-
powiada ministeryalna gazeta Goniec:
"Zdaniem naszym nie jest; ale każdy

morski kraj powinien banderę swoją za-
słaniać. Powszechnie przeciw rozboyni-
kom uzbrojenie się, pociągnęłoby nieod-
zownie za sobą w mięszanie się do kłotni
między południową Ameryką i Hiszpa-
nią. — Tęz gazeta umieściła rastępniający
artykuł. "Nie wspomnielibyśmy wcale
o szalonym i oschłym artykule w gazecie
Morning - Chronicle o terazniejszym sta-
nie Európy ogłoszonym, gdyby nie dla
ostrzeżenia naszych czytelników, że kto
szkaluje, ten nic nie dowodzi. Do cze-
goż posłużyć może napastowanie i szka-
lowanie obcych Mocarstw? Jakichże skut-
kow oczekiwać można, gdy podobne
artykuły na stałym łądzie czytane będą?
Posłużąż do ustalenia naszych stosunkow
z temi Mocarstwami? Piora naszych
dziennikarzew mająż służyć za oselki do
ostrzeżenia palaszow naszych żołnierzy i do
zachęcenia ich do boiu? — Rozwiozła wol-
ność, przez którą od niejakiego czasu o-
brażamy Monarchow i Mocarstwa, z któ-
remi żyjemy w pokoju, jest nadużyciem,
które zagęściło się niedawno u nas, i
cbwalebniej byłoby znieść ją, niżeli do-
zwolić iey istnąć. Niema dziwoty, że
Dzienniki statego ładu uniesione niesierpli-
wością obficie nam się za znieważanie
swoich rządow odpłacają; niema dziwo-
ty, że wszystko przeciw Anglii powstaie,
Jakoż smutną byłoby rzeczą, gdyby wiel-
kie i polerowne narody używać miały
chwili pokoju na wzniecanie nieprzyjaźni,
która zwykła wojnę zapalać, zamiast o-
kazywania sobie nawzajem szacunku i
przychylności, ubiegania się iedynie w
cnotach, umiętnościach, kunsztach i o-
świecaniu umysłow. „

Gazeta Times zawiera co następuje:
 "Nadeszłe tu w sobotę listy z Pernambuko donoszą, że w Paraiba, o 30 mil morskich od Pernambuko odległej, wybuchnął rokosz. Mowią, iż zawiązał tam obcy okręt z potrzebami wojennymi i 3000 broni, który ładunek rokoszanie zaraz gotowem i pieniędzmi zapłacili!..

Z Kingston na Jamaice odebraliśmy gazety i listy. Naynowsze z nich docho- dzą do 2 Sierpnia; lecz o wojnie roko- szańskiej w Hiszpańskiej Ameryce tak sprzeczne zawierają w sobie wiadomości, iż trudno z nich dożyć prawdy. Po- twierdzają jednak zajęcie przez woyska Królewskie wyspy S. Małgorzaty, które z Hiszpanii wsparte 6000 ludzi zostały i zamyslały rozpocząć od Karakas na nowo działania przeciw rokoszanom,

Mac Gregor podług doniesień z pół- nocney Ameryki, miał się zupełnie od- dzielić od sprawy rokoszanów, i opano- wał wyspę Amalią w moc iedynie umo- wy z niektórymi Szkockiemi kupcami w Baltymore, aby ją zrobić składem na sprzedawanie zabranych przez korsarskie okręty towarów. Rzeczni kupcy złoży- li go pieniędzmi na tę wyprawę i spo- dziewają się z zajęcia przez niego Amalii znacnych zysków.

Kładziemy tu wyiątek z listu iednego z wychodniów do północney Ameryki, pi- sanego do przyjaciela w Londynie.— Chcąc przekonać się o położeniu wielu Europej- czyków, którzy w ostatnich dwóch latach przenieśli się do północney Ameryki, po- trzeba pierwej rzucić okiem na ten kraj. Rewolucyi Francuzkiej i ciągnącej się z iey powodu niemal przez 3 dziesiątki lat w Europie wojny, winien ten kraj zakwi-

tnienie swólego handlu i szypkie podnie- sienie się iego rolnictwa, ponieważ wy- woz żyta i mąki do Europy powiększał się co rok. Polityka prowadzących wwojnę Mo- carstw doradziła uznać Ziednoczone Stany neutralnemi, ponieważ stały się szpikle- rzem Europy. Zaprowadzony atoli szczę- śliwie pokoy zmienił położenie rzeczy i handel północney Ameryki powrócił do naturalnych granic swych. Przywóz sto- sute się za zwyczaj do wywozu, i żaden kraj nie może przewyższającego wywóz dozwalać przywozu. Gdy Europa nie po- trzeba iuż tyle iak dawniej Amerykań- skiego żyta, przeto też rolnictwo Ziedno- czonych Stanów iak nagle się wznieśło, tak znowu upadać zaczyna. Wywóz z tych krajów składać się tylko na przysz- łość będzie z towarów, których Europa nie posiada, iako to ryżu, bawełny, i t. d. Aże te towary są tylko płodami poł- dniowey części Ameryki, a zatem w pół- nocney zmniejszy się handel. Za zmniey- szeniem się handlu, zmniejszyła się razem liczba robotników; dawniej kto tylko chciał pracować, znalazł robotę, dobrze był płatny i tysiące rąk miały pożywie- nie. Otoż taki jest stan biednych wycho- dniów Europejskich!

Z Paryża d. 23 Września.

D. 22 b. m. rozpoczął się w Paryżu obior członków do izby deputowanych. Z 6677 obierających było 6625 obecnych i ieden Lafitt, bankier i zawiadowca banku został iednomyślnemi głasy obrany; inni kandydaci niemieli tego zaszczytu. Dziś ciągną się daley obiory.

Liczba urzędników w ministerium wo- iennem zmniejszona być ma z 900 do 400.

Znaydować się tu teraz ma 23,000 Anglików, co zdaje się być widocznie przesadzonym.

Młody ieden duchowny w Chaumont miał kazanie przeciw terażniejszey filozofii, i wziął za text: "Wąż jest wypuszczony, potrzeba przeciw niemu walczyć.", Pewna nierozsądna kobieta wzięła za węża Bonapartego i rozszerzyła trwogę, że Bonaparte jest wypuszczony. Wzięto ją pod badanie i musiała za swoje głupstwo 3 miesiące w więzieniu odpokutować.

Jednemu z naszych Xiążąt Królewskich ofiarowano do sprzedania obrazy z dawney szkoły Włoskiej. Lecz odrzucił to kupno następującymi słowy: Nie kupuję nic po zmarłych wielkich Mistrzach, ponieważ oni nie potrzebują już chleba; ale obowiązany jestem kupować od żyjących artystów, którzy nie zawsze swoje arcydzieła sprzedać mogą.,,

Xże Feltre zostający zawsze w powołaniu u Króla, mianowany być ma dowódcą gwardyi Królewskiej. Mowią, iż Corvetto ustąpi z ministerium i zastąpi jego miejsce Baron Louis.

Liczba umarłych w Paryżu w r. 1816 wynosiła 19,801, w 1815 roku 21,549. Samoboystw było 188, to jest 122 mężczyzn i 66 kobiet, a w 1815 roku 175. Urodziło się 1816 roku 22,366 dzieci, to jest 11,584 płci męzkiej, a 10,782 niewieściey.

Na rzece Tagu pod Lizboną znajdując się 106 Szwaycarów z kantonów Argowii, Lucerny, Berna i Soloturny w naybiedniejszym stanie. Wsiedli oni w Hollandyi na okręt dla dostania się do Zjednoczonych Stanów Ameryki, zawiezionemi zostali do Plimut, a potem do Lizbony,

gdzie wysadził ich kapitan okrętu, nie troszcząc się o dalszy ich los. Zebrano dla nich w Lizbonie 100 Luidorów; lecz za te nie potrafią dostać się na miejsce swojego przeznaczenia. — Stosunki między Portugalią i Rossyją przywroczone zapewne teraz zostaną na dawny stopień, gdyż nowy pierwszy Minister nastąpi w Portugalii.

Z Bruzelli d. 25 Września.

D. 21 b. m. Posel Pruski przy Dworze Londyńskim, Baron Humboldt, przeciwiechał z Sekretarzem swojego poselstwa Baronem Bülow, przez nasze miasto na miejsce swojego przeznaczenia.

Za kilka dni założony zostanie węgielny kamień na zamek Terveren, który narodził na znak swej wdzięczności dla Królewicza Następcy tronu wystawia.

Podług doniesień z Gandawy odciech dzie z tamtąd wkrótce Francuzki Jen. Rigaud do Ameryki.

Szkółta główna w Leodyum otworzona została d. 25 b. m.

Chrześciciiańskie towarzystwo w Kolonii wezwało Rotterdam i inne miasta Niderlandzkie do swojego związku.

Rozpoczęte w Hadze układy względem handlowego i żeglugowego traktatu między królestwem Niderlandów i Zjednoczonymi Stanami północney Ameryki, zawieszzone zostały poki Amerykański poseł nie odbierze dalszych instrukcyj.

Zimniaki, które przed 100 lat Biskup Namurski do naszego kraiu zaprowadził, urodziły się w tym roku w troynasób od lat innych.

Od brzegow Niższej Elby d. 27 Września:

Utrzymuje się ciągle pogłoska, że Królewicz Następcę tronu Szwedzkiego zic-

dzie w Listopadzie z synem swoim Xciem Oskarem do Norwegii, osadzi go jako wicekróla, który wkrótce potem odda rządy Wielkórzędzcy Hr. Mörner, a sam uda się w podróż na zwiedzenie części Europy. Na nastąpić mającym seymie Norweskim wniesione bydź ma takie same systema zakazu towarów zagranicznych jak w Szwecyi.

Ismael Gibraltar, agent Baszy Egipskiego, który nakupił ma w Szwecyi i Rosyi broń i amunicyę, bawi ciągle w Sztokolmie, i stara się wyleadnąć u Dworów północnych opiekę i wsparcie dla swiego Pana.

Na letnie mieszkanie dla wielkiego Xcia Mikołaja i jego Matzonki urządzają teraz piękną wyspę Jelagin pod Peterzburghiem, którą Korona od Xcia Orłowa kupiła.

Rossyianie w roku 1813 z Ochocka, brzegu Syberyjskiego, przebyli spokojne morze, opłynęli do 500 mil brzegu Amerykańskiego aż do rzeki Columbia, i usadowili się w Badoga między 38 i 39 stopniem północnej szerokości. Prowadzą teraz korzystny handel aż o 10 mil od osad Hiszpańskich w Kalifornii i użytkują z urodzajnej ziemi pod tą strefą. Na wyspie Kodia założyli warownią.

Od brzegów Menu d. 23 Września.

Rossyja, wyraża iedno z pism publicznych, jest w chęci wezwać wszystkie Europejskie Mocarstwa do związku dla zniesienia wszędzie iakiego bądź rodzaju rozbojów mórskich, a mianowicie Barbaryczyków, którzy nawet niedawno Rossyjską banderę znieważyli.

Józefowa Bonapartowa powróciła z

kąpieli z Ems do Frankfortu i zamysła w okolicach tego miasta kupić dom wiejski.

Xcie Ludwik Wirtembergski, stryż te-
razniejszego Króla Wirtembergskiego u-
marł w nocy d. 20 b. m. w Kirchheim w
61 roku życia. Zostawił on 2 synów i 4
córci.

Królewicz Następca tronu Bawarskie-
go wyjedzie wkrótce na całą drogę dla po-
ratowania zdrowia do Włoch.

Nad Renem spodziewają się obfitego
zbioru wina; niewieleść jagód wynagradza
ich wielkość i dobroć.

Lord Amherst oddał do rąk Xciu Re-
jentowi Angielskiemu list, który mu Bona-
parte podczas jego bytności na wyspie S
Heleny powierzył.

Od brzegów niższego Renu piszą: Od
niejakiego czasu zachmurzył się bardzo
nasz widokrąg. Gospodarze wnoszą z te-
go zachmurzenia drogość zboża, badacze
natury postęp niektórych planet, a politycy
przynajmniej zamianę krajów! Czas okaże
co się z tych przepowiedzeń sprawdzi!

W kraju Wirtembergskim oczekują nie-
cierpliwie ogłoszenia rozporządzeń Kró-
lewskich dotyczących się nowego urządze-
nia kraju we względach topograficznym,
administracyjnym, sądowym i skarbo-
wym.

Znany Pruski Pułkownik Massenbach
osadzony jest z rozkazu Króla w twierdzy
Klstrynie. Uwłaznienie jego nastąpiło ie-
dynie za przestępstwo służby jako sztabo-
wego oficera Pruskiego. Wyznaczona
kommissyja rozpoznawać iedynie będzie
jego względem służby wojskowej prze-
stępstwa, nie wchodząc bynajmniej w po-
lityczne jego postępowanie.

DODATEK

DO N° 182.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 12 PAZDZIERNIKA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

DZIEKAN

*Najstarszy w zawołaniu Nauczycielskim,
Przewodzący Wyborowi Rektora.*

Podaje do wiadomości, iż w dniu 8 Października r. b. stosownie do statutu Organicznego Tyt. IV. §. 22 obrany został jednogłośnie wszystkich pięciu Wydziałów na swych oddzielnych Posiedzeniach zebranych Rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego Krakowskiego JW. Walec-ty Litwiński na lat trzy drugie.

Dzieszanami zaś Wydziałów :

Prawnego W. Augustyn Boduszyński.
Fizyko-Matematycznego W. Alojzy Es-
tricher.

Filozoficznego i Literatury W. Julian Czer-
miński.

W Krakowie d. 8 Października 1817.

Kostecki.

Julian Czermiński.

Z Drezna d. 25 Września.

Wczoraj udał się Król z Pilnitz do twierdzy Königstein, dla zobaczenia po-
czynionych tam tego lata robot, wzglę-
dem których ukontentowanie swoje oświad-
czył i do Pilnitz na powrót odjechał. Le-

tnie mieszkanie Królewskie kończy się za-
wyczaj na S. Michał, co i tego roku na-
stąpiło. D. 30 odbędzie jwoysko popis. —
D. 17 b. m. powróciło tu z Rossyi dwu-
dziesiętu kilku Sassoów z byłego pułku gwar-
dyi Królewskiej, który w r. 1812 znaczną
w Rossyi poniosł klęskę.

Z Kolonii d. 12 Września.

Prezydent miasta tutejszego korzystał
z pobytu Monarchy (Króla Pruskiego) w
naszem mieście, i podał mu ułożoną na
radzie miasta prośbę w imieniu mieszkań-
ców, w której podobnie jak Trewierzanie,
uprasza ją Monarchy o zniesienie praw len-
nych, o równy rozkład ciężarów i podat-
ków, o równość wszystkich mieszkańców
w obliczu prawa, o oddział władz, o nie-
podległość sądownictwa, o publiczne po-
stępowanie sądów, o utrzymanie sądu przy-
sięgłych w sprawach kryminalnych, i na-
koniec o nadanie, stosowney do ducha
czasu, krajowi konstytucyi, iako też o u-
chylenie przeszkód handlowych, a miano-
wicie przewozowey od żeglugi na Renie o-
platy, którą Hollandyia pobiera, o ukoń-
czenie koszar, o założenie szkoły głów-

ney, o zwołanie rady departamentowej, o zwroenie miastu utraconych na prawem brzegu Renu dóbr, i t. d.

Od brzegów Menu d. 28 Września.

Xże Hohenzollern zaproszony od N. Króla Pruskiego, przystąpił d. 15 b. m. do Świętego przymierza. — Xże Następca powrócił d. 19 do Siegmaringen z swej podróży do okolic Nadreńskich, gdzie miał zaszczyt widzieć się z N. Królem Pruskiem d. 10 w Akwisgranie i iść z nim obiad.

P. Peters z Moguncyi, który, iak wiadomo, głosi, że wynalazł prawdziwe *Perpetuum mobile*, chce go, iak zapewnia, Seymowi Niemieckiemu za jego znowu się zgromdzeniom przelożyć.

Z wschodniej Fryzyi prowadzą teraz wiele bydła na rzeź zdatnego do Moguncyi i Frankfortu.

Panuiacy Wielki Xże Badeński nie dozwolił głosić w gazetach licznych ośiar, które on i jego Rodzina łożyli na porowanie nędznych w ostatnich nieszczęśliwych czasach. Zewsząd nadchodziły pisma z podziękowaniem; przyjmował je, ale ich ogłaszać nie dozwolił.

Podług listow z Frankfortu Poseł Elektora Heskiego przy Seymie Niemieckiem, P. Lepel, który do tego miasta z Kassel powrócił, nie przywiózł żadnych pomyslnych dobieści względem nabywcow dobr w byłem Królestwie Westfalskiem. Elektor obstaie przy swoim postanowieniu.

Xże Paweł Wirtembergski opuścił d. 10 b. m. dotychczasowe swoje mieszka-

nie w Wilhelmsbade przy Hanau i po 8 dniowym w Frankforcie bawieniu, pojechał do Paryża, gdzie poprzedziła go jego Małżonka i dzieci.

Hr. Moratalla (Infant Hiszpański Franciszek de Paulo) wyjechał d. 23 b. m. z Frankfortu, i udał się przez Lipsk do Berlina.

Od Niższego Renu piszą, że i w tych okolicach spodziewają się, iż upragnione połączenie obu Ewangelickich kościołow przyydzie do skutku. Konsystorz Koloński popiera gorliwie tę sprawę i z całej okolicy zebrali się na radę Pastorowie obu wyznań.

Miasto Schmiedberg poszło za chwalebny przykład miasta Hirschberg; zawiązało się w nim towarzystwo dla wsparcia krajowego przemysłu, wyrzekając się używania wszelkiego gatunku zagranicznych rękozielnych płodow. Podobne patryotyczne towarzystwa rozszerzają się coraz bardziej, i w krótcie w całym Szląsku Pruskim znikną z iarmarkow zagraniczne towary. (Z Merseburga, Saxonii, Szweyji Szwaycaryi i nawet z Wasingtonu, w Ameryce donoszą o zawiązaniu się takichże towarzystw, które w krótcie stać się mogą powszechnemi.)

TEATR W KRAKOWIE

W Sobotę, to jest dnia 18 Października 1817, roku na dochód JP. Golaszewskiego dana będzie Reprezentacya Wielkiej Rycerskiej Tragedyi w 4 Aktach z Niemieckiego pod tytułem: *Jolanta Królowa Jeruzolimy, czyli Intrygi Zakonne.*

D O N I E S I E N I A.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 20 Października r. b. odbywać się będzie licytacya w

Biorze Wydziału Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości na dostawę siana centnarów 859 funtów 95 dla pociągów Skarbowych. — Cena fiskalna stanowi się 1złp. 3 za centnar jeden, wagi Polskiej funtów 120 uważając. — Wszyscy chęć mający podjąć się tej Entrepryzy, stawić się raczą w terminie oznaczonym o godzinie 10tej przed południem, opatrzeni w wadium 10tej części wartości Liwerunku wyrownującej.

W Krakowie d. 7 Października 1817.

Grodzicki.

Darowski, S. W.

Podaje się do publiczney wiadomości, iż w skutek Uchwały Rady familyney w opiece małoletnich po ś. p. Izidorze Korzeniaku włościanie wsi Olszanicy w Sądzie Pokoju Okręgu Igo W. M. Krakowa w dniu 8 Sierpnia r. b. odbytey, a przez Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa w dniu 29 Września r. b. do Nr. 3098 zatwierdzoney, Dom drewniany pod Nr. 47 w wsi Olszanicy stojący, którego szacunek przez wsztuce biegłych do zło. pol. 200 oznaczony, niegdy Izidora Korzeniaka własny, przez publiczną licytacją w dniu 30im Listopada r. b. w czasie przedpołudniowym w zamieszkanju podpisanego, iako do tej przedaży przez Rezolucją Trybunału pod dniem 30 Września r. b. Nr. 3098 delegowanego; w domu pod L. 185 przy ulicy S. Michała zamieszkałego więcey dającemu za gotową srebrną monetę sprzedany będzie. Chęć przeto kupienia mający, mają się w terminie i miejscu wskazanym, opatrzeni w wadium w kwocie złp. 20stu znajdować. O warunkach licytacji w mieszkaniu podpisanego pod Nr. 185 przy ulicy S. Michała dowiedzieć się można. Dan w Krakowie d. 1 Października 1817.

S. Karzyński, Sekr. T. C. I. Inst.

Niżey podpisany bywszy Adwokat Galicyi Zachodniej za byłego Rządu Austriackiego mając różne interesa Sądowe od Obywateli w owczas Zachodniej Galicyi sobie powierzone, przestawszy urzędować, Akta wszelkie iakie mu powierzone były z Dekretami i Rezolucjami Sądowemi, złożywszy u W. Andrzeja Kuliczковского Pisarza Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa, ma honor wezwać interessowane strony, aby po odebranie swoich Aktów do W. Kuliczковского udać się raczyły. W Krakowie d. 5 Października 1817 r.

Józef Lewicki.

Niżey podpisany uwiadomiam niniejszym, iż Skrypt przez W. Jędrzeja Goczałkowskiego na Osobę ś. p. Antoniego Nowakowskiego, Ojca mego d. 9 Czerwca 1808. Roku na Summy Tzysty dziewięćdziesiąt trzy czer. zło. holl: Sto siedm czer. zło. cessar: i siedemnaście tysięcy złpol. w Bankocetlach wydany, a mnie w $\frac{1}{2}$ częściach prawem własności należący przypadkiem zgubiłem, gdy zaś Summę do tego Skryptu mnie należącą się z prowizyami od W. Jędrzeja Goczałkowskiego odebrałem, i urzędownie Onegoż skwitowałem, przeto umarżając skrypt wyżej z daty swey powołany i tenże za nic nieznaczący deklarując, w przypadku znalezienia onegoż, obliguję aby tenże Skrypt W. Jędrzejowi Goczałkowskiemu iako nic nieznaczący i amortyzowany oddany został. W Krakowie d. Października 1817 Roku.

Stanisław Nawakowski.

Dnia 19 Października 1817 o godzinie 3 po południu we Dworze wsi Seiborzyce w powiecie Olkuskim Woiewodztwie Krakowskim położoney, sprzedane będą za gotowe pieniądze Owsa kop Sło. Chęć kupienia mający, zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znajdować. W Krakowie dnia 1go miesiąca Października 1817 Roku.

Jan Nepomocen Franki Komornik. W. M. K.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i tego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaje do publiczney wiadomości: iż Trybunał I. Instancyi tegoż kraju na prozbę Interesty z Zurkiewiczów Bruśnickiey w Krakowie przy ulicy Szpitalney pod liczbą 573 zamieszkałey, żądającej ogłoszenia nieprzytomności małżonka iey Floryjana Bruśnickiego więcey od lat czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 15 Września r. b. stosownie do artykułu

116 Kodexu Cywilnego Wyrok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności Floryjana Bruśnickiego Sądowi Pokoju Wolnego Miasta Krakowa Okręgu Igo.

W Krakowie dnia 30 Września 1817 roku.

Nikorowicz.

Eigens, Z. S.

Gdy tak tu, iako i w okolicy tutejszey znajduje się wielu handlujących winem, którzy pod pozorem prawdziwego tutejszego inne sprzedają wina i kupujących co do gatunku zawodzą, przeto uwiadomiam wszystkich życzących sobie prawdziwego tutejszego wina, a niemających z miastem tutejszem żadnych związków, iż podejmuję się kommissyu na dostawienie prawdziwego Edenburskiego wina i zausbruhu z najlepszych tutejszych Winnic, po naysłuszaniejszey i stosowney do czasu cenie, wczem polecam się potrzebującym takowych Win. W Oedenburgu, w niższych Węgrach. d. 27 Września 1817.

Jan Nep. Textor.

Pisarz Trybunału I. inst. W. N. i S. N. M. K. i J. O. podaje do publiczney wiadomości, iż Kamienica Karola Alexandra Udrańskiego, w Gallicyi na teraz mieszkającego własna, w Krakowie przy ulicy Floryjańskiej pod L. 517, między Kamienicami z jedney Joachima Statlera z drugiey strony Józefa Derlego w Gminie IV stojąca, w której mieszka na teraz na dole Ur. Andrzej Bielski, na pierwszym pięttrze W. Roch Dąbski, i w tyle na Indermachu Józef Sabadas, sprzedana będzie przez publiczną Licytacyją, a to na satysfakcyją resztującey summy z prowizyją z kupna i przedarzy teyże Kamienicy Successorom Le-Brun w Krakowie co do niniejszego Aktu Licytacyi u Ur. Macieja Kossowicza Obywatela Miasta Krakowa pod L. 520 w Gminie IV obrabne mieszkanie mających, należące się, wraz z kosztami exekutnem z mocy kontraktu kupna i przedarzy wspomnioney Kamienicy urzędownie przed Pisarzem Aktowym Ur. Floryjanem Choyneckim z wspomnionemi Successorami LeBrun, a właścicielami teraznieyszym wspomnioney Kamienicy Ur. Karolem Alexandrem Udrańskim dnia 21 Października 1814 r. sporządzonego pochodzącey. Protokół zaięcia tego Domu z mocy wyżej cytowanego Kontraktu, iako i podwakoć czynionych wezwań uskutecznił Ur. Woyciech Alexander Skórczynski Komornik, co do tey czynności przez JW. Prezesa Sądu Appellacyjnego W. M. K. upoważniony, dnia 6 Maia r. b. 1817, którego Kopieciwsza w Wydziale Spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, Ilga w Sadzie Pokoju Okręgu Igo. Ilcia Ur. Alexandrowi Karolowi Udrańskiemu w jego zamieszkanu w Wolnem Mieście Krakowie przez Woznego Jacka Pietrzykowskiego doręczone zostały, którą to sprzedarz zaiętey Kamienicy Ur. Maciej Woiwódzki Patron popierać będzie; Po uskutecznieniu formalności Prawem przepisanych Protokół zaięcia tego w Akta Hipoteczne W. M. K. dnia 10 Maia r. b. 1817 Vol. I. w Księgę zaięciów na Karcie 32 pod L. 11, oraz w Kancelaryi Trybunału W. M. K. podobnie w Księgę zaięciów Vol. I. na karcie 85 pod L. 8 dnia 21 Maia r. b. 1817 wpisany. O czem także Dłużnik, to jest Ur. Alexander Karol Udrański uwiadomionym został. Do pierwzey publikacyi warunkow wyżej wspomnioney Kamienicy dzień 4 Lipca, do powtórney dzień 18 Lipca, do trzeciey dzień 1 Sierpnia r. b. wyznaczonemi były. Na trzeciey zaś publikacyi termin przez Trybunał do rwszey Licytacyi przedstanowczyy dzień 11 Mca Września b. r. 1817 wyznaczony został, na którym to terminie sprzedarz powyżej wspomnioney Kamienicy na Audyencyi Trybunału odbyła się, i stosownie do Art 698 B. P. Ur. Maciejowi Kossowiczowi sprzedarz tę popierającemu za summe szacunkową złp. 8000 przysądzoną została. Do stanowczyy zaś Licytacyi wyżej wspomnioney Kamienicy, dzień 23 Października r. b. wyznaczony został. O czem wszystkim w ogólności i każdemu w szczegółości wiadomo czyni. — W Krakowie d. 17 Września 1817 r.

J. Rogalski, Pisarz